

Υπόθεση C-25/05 P

August Storck KG

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς
(εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**

«Αίτηση αναιρέσεως — Κοινοτικό σήμα — Άρθρο 7, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 3, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 — Απόλυτος λόγος απαραδέκτου της καταχωρίσεως — Εικονιστικό σήμα — Παράσταση συσκευασίας ζαχαρωτού χρώματος χρυσαφί — Διακριτικός χαρακτήρας»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα D. Ruiz-Jarabo Colomer της 23ης Μαρτίου 2006 I - 5724

Απόφαση του Δικαστηρίου (πρώτο τμήμα) της 22ας Ιουνίου 2006 I - 5739

Περίληψη της αποφάσεως

1. Κοινοτικό σήμα — Ορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Σήματα στερούμενα διακριτικού χαρακτήρα (Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 7 § 1, στοιχείο β')

2. *Αναίρεση — Λόγοι — Επανάληψη απλώς και μόνον των λόγων και επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου — Μη προσδιορισμός της προβαλλόμενης πλάνης περί το δίκαιο — Απαράδεκτο — Αμφισβήτηση της εκ μέρους του Πρωτοδικείου ερμηνείας ή εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου — Παραδεκτό*
(Άρθρο 225 ΕΚ· Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 58· Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου, άρθρο 112 § 1, εδ. 1, στοιχείο γ')
3. *Κοινοτικό σήμα — Διαδικαστικές διατάξεις — Αυτεπάγγελτη εξέταση των πραγματικών περιστατικών*
(Άρθρο 225 ΕΚ· Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 58· κανονισμός του Συμβουλίου 40/94, άρθρο 74)
4. *Κοινοτικό σήμα — Ορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Σήματα στερούμενα διακριτικού χαρακτήρα*
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 7 § 3)
5. *Κοινοτικό σήμα — Ορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Σήματα στερούμενα διακριτικού χαρακτήρα*
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 7 §§ 2 και 3)

1. Τα κριτήρια βάσει των οποίων εκτιμάται ο διακριτικός χαρακτήρας, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα, των τρισδιάστατων σημάτων που αποτελούνται από τη μορφή του ίδιου του προϊόντος δεν διαφέρουν από τα κριτήρια που ισχύουν για άλλες κατηγορίες σημάτων.

προϊόντων που προσδιορίζει. Πράγματι, ο μέσος καταναλωτής δεν έχει τη συνήθεια να αναγνωρίζει την προέλευση των προϊόντων βάσει του σχήματος του προϊόντος ή της συσκευασίας του, χωρίς να υπάρχει κάποιο εικονιστικό ή λεκτικό στοιχείο και, κατά συνέπεια, ενδέχεται να καταστεί δυσχερέστερη η απόδειξη του διακριτικού χαρακτήρα ενός τέτοιου τρισδιάστατου σήματος, σε σχέση με κάποιο λεκτικό ή εικονιστικό σήμα.

Πάντως, στο πλαίσιο της εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, ο τρόπος με τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται το σήμα δεν είναι απαραίτητα ο ίδιος στην περίπτωση ενός τρισδιάστατου σήματος, αποτελούμενου από την μορφή του ίδιου του προϊόντος, όπως στην περίπτωση ενός λεκτικού ή εικονιστικού σήματος, αποτελούμενου από σημείο άσχετο με τη μορφή των

Υπό τις συνθήκες αυτές, μόνον το σήμα το οποίο αποκλίνει σημαντικά από τα γενικώς ή συνήθως ισχύοντα στον κλάδο και, λόγω αυτού του γεγονότος, μπορεί να επιτελεί τη βασική του λειτουργία προσδιορισμού της προελεύσεως δεν στερείται διακριτικού χαρακτήρα κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

Η νομολογία αυτή, αναπτυχθείσα σχετικώς με τα τρισδιάστατα σήματα που αποτελούνται από την όψη του ίδιου του προϊόντος, ισχύει επίσης όταν, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι εικονιστικό σήμα αποτελούμενο από τη δισδιάστατη παράσταση του εν λόγω προϊόντος, αφού ούτε το σήμα αυτό αποτελείται από σημείο ανεξάρτητο από την όψη των προϊόντων που προσδιορίζει.

(βλ. σκέψεις 26-29)

2. Βάσει των άρθρων 225 ΕΚ, 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου και 112, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση αναίρεσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό. Δεν πληροί την επιταγή αυτή η αίτηση αναίρεσεως η οποία, χωρίς να περιέχει επιχειρηματολογία αποσκοπούσα ειδικώς στον προσδιορισμό της πλάνης περί το δίκαιο την οποία ενέχει η ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση, περιορίζεται στην επανάληψη των λόγων και των επιχειρημάτων που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Αντιθέτως, εφόσον ο ανααιρεσίων αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο, τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν

πρωτοδικώς μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζητήσεως κατά την εξέταση αιτήσεως αναίρεσεως. Πράγματι, αν ο ανααιρεσίων δεν μπορούσε να στηρίξει, κατά τον τρόπο αυτό, την αίτησή του αναίρεσεως σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ήδη ενώπιον του Πρωτοδικείου, η διαδικασία της αναίρεσεως θα στερούνταν μέρος του νοήματός της.

(βλ. σκέψεις 47-48)

3. Κατά το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα, οι εξεταστές του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) και, κατόπιν προσφυγής, τα τμήματα προσφυγών του Γραφείου οφείλουν να εξετάζουν τα πραγματικά περιστατικά προκειμένου να προσδιορίσουν αν το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση εμπίπτει ή όχι σε έναν από τους λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως που διαλαμβάνει το άρθρο 7 του ίδιου κανονισμού. Επομένως, τα αρμόδια όργανα του Γραφείου μπορούν να οδηγηθούν στο να στηρίξουν τις αποφάσεις τους σε πραγματικά περιστατικά που δεν επικαλέστηκε ο αιτών. Μολονότι, κατ' αρχήν, εναπόκειται στα όργανα αυτά να αποδείξουν, με τις αποφάσεις τους, την ακρίβεια τέτοιων πραγματικών περιστατικών, τούτο δε συμβαίνει όταν

επικαλούνται πασίδηλα περιστατικά. Ο αιτών στον οποίο το Γραφείο αντιτάσσει τέτοια πασίδηλα περιστατικά είναι σε θέση να αμφισβητήσει την ακρίβειά τους ενώπιον του Πρωτοδικείου. Η διαπίστωση, εκ μέρους του Πρωτοδικείου, του πασίδηλου ή όχι χαρακτήρα των περιστατικών συνιστά εκτίμηση πραγματικού χαρακτήρα η οποία, εκτός από την περίπτωση παραμορφώσεως, εκφεύγει του ελέγχου του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της αναιρέσεως.

(βλ. σκέψεις 50-53)

4. Το μερίδιο της αγοράς που κατέχει το σήμα είναι μια ένδειξη η οποία μπορεί να ασκεί επιρροή για την εκτίμηση του ζητήματος αν το σήμα αυτό απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα διά της χρήσεως κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα. Τούτο συμβαίνει, ειδικότερα, όταν, όπως εν προκειμένω, ένα σήμα αποτελούμενο από την εμφάνιση του προϊόντος για το οποίο ζητήθηκε η καταχώριση φαίνεται να στερείται διακριτικού χαρακτήρα για τον λόγο ότι δεν αποκλίνει σημαντικά από τα γενικώς ισχύοντα ή τις συνήθειες του τομέα. Συγκεκριμένα, είναι πιθανόν ότι, σε παρόμοια περίπτωση, ένα τέτοιο σήμα δεν μπορεί να αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα παρά μόνον αν, κατόπιν της χρήσεως που του έχει γίνει, τα προϊόντα που φέρουν το σήμα αυτό κατέχουν ένα όχι αμελητέο μερίδιο της αγοράς των οικείων προϊόντων.

Για τους ίδιους λόγους, το μερίδιο στον όγκο των διαφημίσεων για την αγορά

των οικείων προϊόντων που αντιπροσωπεύουν οι αναληφθείσες διαφημιστικές επενδύσεις για την προώθηση του σήματος αποτελεί επίσης μια ένδειξη ασκούσα επιρροή στην εκτίμηση του ζητήματος αν το σήμα αυτό απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα διά της χρήσεως.

Άλλωστε, το ζήτημα αν τέτοιες πληροφορίες είναι ή όχι αναγκαίες για την εκτίμηση του ζητήματος αν δεδομένο σήμα απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα διά της χρήσεως εμπίπτει στην εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών εκ μέρους των οργάνων του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) και, κατόπιν προσφυγής, εκ μέρους του Πρωτοδικείου.

(βλ. σκέψεις 76-78)

5. Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, ένα σήμα δεν γίνεται δεκτό προς καταχώριση αν στερείται διακριτικού χαρακτήρα μόνο σε τμήμα της Κοινότητας.

Εξάλλου, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, η παράγραφος 1, στοιχείο β', του ίδιου άρθρου δεν εφαρμόζεται αν το σήμα απέκτησε για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητείται η καταχώριση διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσεως που του έχει γίνει.

Επομένως, ένα σήμα δεν μπορεί να καταχωρισθεί βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 παρά μόνον αν προσκομιστεί απόδειξη

ότι απέκτησε, λόγω της χρήσεως που του έχει γίνει, διακριτικό χαρακτήρα εντός του τμήματος της Κοινότητας εντός του οποίου δεν είχε ab initio ένα τέτοιο χαρακτήρα κατά την έννοια της παραγράφου 1, στοιχείο β', του ίδιου άρθρου. Το τμήμα της Κοινότητας που σκοπεύει η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου μπορεί να αποτελείται, ενδεχομένως, από ένα και μόνο κράτος μέλος.

(βλ. σκέψεις 81-83)